

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příloha č. 1: Podrobný popis podporovaných aktivit

PODPOROVANÉ AKTIVITY

A. Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a prostřednictvím dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování)

Aktivity v oblasti sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených musí mít vždy **přímý dopad na cílové skupiny**, tj. jsou zaměřeny na přímou práci s cílovými skupinami. V projektech je možné spolu s aktivitami souvisejícími s přímou prací cílovými skupinami podpořit i aktivity zaměřené na strategickou/koncepční/metodickou činnost (např. jednou z aktivit projektu může být vytvoření metodiky pro práci s konkrétní cílovou skupinou apod., ale zároveň projekt musí obsahovat aktivity, které v přímé práci s cílovou skupinou ověřují vytvořenou metodiku).

Stejně tak je možné v projektech podporovat vzdělávací aktivity pro cílové skupiny, ale opět jen spolu s aktivitami zaměřenými na komplexnější podporu cílových skupin (např. jednou z aktivit projektu může být vzdělávání cílových skupin, ale zároveň projekt musí obsahovat další aktivity tak, aby podpora cílových skupin byla komplexní).

A1. Sociální služby

Budou podporovány uvedené druhy sociálních služeb pro vymezené cílové skupiny se zaměřením na návrat těchto osob zpět do společnosti a na trh práce, na udržení se na trhu práce a na umožnění přístupu ke službám podporujícím návrat na trh práce¹.

Sociální služby pro vymezené cílové skupiny se zaměřením na udržení a obnovení sociální stability a společenského zapojení, návrat a udržení se na trhu práce a na zvýšení dosažitelnosti těchto služeb.²

Podporované aktivity:

- **Odborné sociální poradenství** - § 37 (občanské poradny, manželské a rodinné poradny, poradny pro osoby se zdravotním postižením, pro oběti trestných činů a domácího násilí, poradenství ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu, poradenství osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností atd.); v rámci odborného sociálního poradenství budou podporovány i mobilní terénní týmy poskytující odborné sociální poradenství,

¹ Nebudou podporovány sociální služby určené osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, tj. zejména sociální služby pro seniory.

² Nebudou podporovány sociální služby určené osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, tj. zejména sociální služby pro seniory.

- **Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež** - § 62 (pro účely této výzvy bude podporována pouze cílová skupina osob ve věku od 15 do 26 let³ ohrožených společensky nežádoucími jevy s důrazem na podporu jejich sociálního začleňování a zvyšování kompetencí k uplatnění se na trhu práce); cílem služby je zlepšit kvalitu života těchto osob předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace, (Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež mohou poskytovat sociální službu i cílové skupině osob mladších 15 let, avšak z prostředků OPZ budou hrazeny jen výdaje nezbytné pro práci s cílovou skupinou osob ve věku od 15 do 26 let. Poskytovatel při kontrole doloží, že dotace byla využita pro práci s podporovanou cílovou skupinou (poskytovatel vede samostatnou evidenci cílové skupiny podporované z OPZ)
- **Sociální rehabilitace** - § 70 (činnosti směřující k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí); u této služby sociální prevence bude podporována pouze terénní a ambulantní forma jejího poskytování,
- **Sociálně terapeutické dílny** - § 67 (pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce cílem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie),
- **Služby následné péče** - § 64 (poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstinují); u této služby sociální prevence bude podporována pouze ambulantní forma jejího poskytování,
- **Podpora samostatného bydlení** - § 43 (poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění),
- **Osobní asistence** - § 39 (pro účely této výzvy poskytovaná pouze osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického onemocnění nebo zdravotního postižení),
- **Odlehčovací služby** - § 44 (poskytované osobám pečujícím v jejich přirozeném sociálním prostředí o osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení); u této služby sociální péče bude podporována i pobytová forma jejího poskytování.

Podmínky realizace:

- způsobilé aktivity a s nimi spojené výdaje jsou pouze takové, které jsou zaměřené na podporu a financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb, a to v rozsahu stanoveném základními činnostmi⁴ u jednotlivých druhů sociálních služeb.

³ Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež mohou poskytovat sociální službu i cílové skupině osob mladších 15 let, avšak z prostředků OPZ budou hrazeny jen výdaje nezbytné pro práci s cílovou skupinou osob ve věku od 15 do 26 let. Poskytovatel při kontrole doloží, že dotace byla využita pro práci s podporovanou cílovou skupinou (poskytovatel vede samostatnou evidenci cílové skupiny podporované z OPZ).

⁴ Fakultativní činnosti (činnost navazující na poskytování základních činností sociální služby) nehošpodařské povahy lze do projektu zahrnout, avšak je třeba je jednoznačně odlišit od základních činností sociální služby. Fakultativní činnosti budou financovány mimo režim veřejné podpory, zatímco základní činnosti sociální služby jsou financovány formou vyrovnávací platby v souladu s Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU. Více k problematice fakultativních činností viz Doporučený postup MPSV č. 4/2013 k zajišťování fakultativních činností při poskytování sociálních služeb k § 35 odst. 4 zákona č. 108/2006 S., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jejich výčet a charakteristiky jsou uvedeny v části třetí, hlavě I, díle 2 až 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

- bude podporováno poskytování pouze těch sociálních služeb, které jsou registrovány v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a které jsou zároveň součástí sítě sociálních služeb uvedené ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb příslušného kraje (popř. obce).
- budou podporovány pouze sociální služby poskytované **terénní a ambulantní formou**. Jako **pobytové** budou podporovány **jen odlehčovací služby a krizová pomoc** podle § 44 a § 60 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Součástí nákladů vztahujících se k poskytování sociální služby mohou být i náklady na celoživotní vzdělávání pracovníků poskytovatele sociální služby, a to za podmínky, že toto vzdělávání přímo souvisí s poskytováním základních činností sociální služby a současně je oblast vzdělávání pracovníků poskytovatele služby upravena v rámci vydaného Pověření v souladu s Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU. Pro účely podpory sociálních služeb v rámci této výzvy se celoživotním vzděláváním pracovníků poskytovatele sociální služby rozumí:

- vzdělávání sociálních pracovníků v souladu s § 111 maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,
- vzdělávání pracovníků v sociálních službách v souladu s § 116 odst. 9 max. 24 hodin za kalendářní rok,
- vzdělávání vedoucích pracovníků, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok.

A2. Další programy a činnosti v oblasti sociálního začleňování mimo registrované sociální služby

Podporovány budou programy a činnosti realizované v přirozeném sociálním prostředí osob z cílových skupin, tj. aktivity realizované terénní nebo ambulantní formou. Musí být zajištěno, že se skutečně jedná o programy a činnosti nad rámec základních činností sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách – nelze podporovat programy, které mají charakter sociální služby, avšak nejsou jako sociální služba registrovány!

Jedná se o programy a činnosti se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním), které mají příznivý dopad na osoby z cílových skupin v území MAS.

Podporované aktivity:

- **Programy prevence** a řešení problémů především v sociálně vyloučených lokalitách⁵ zaměřené na rizikové jedince či skupiny osob žijící v extrémně nepříznivých životních podmínkách a na sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, nebo kteří již spáchali trestnou činnost. Jedná se o programy sekundární a terciální prevence sociálně patologických jevů a příčin kriminogenních situací, prevence kriminality a ochrany veřejného pořádku⁶, včetně podpory účasti členů komunity na předcházení rizikových situací a řešení problémů ohrožených osob (např. zavádění koordinovaného přístupu k prevenci kriminality, tvorba obecních plánů prevence kriminality⁷ se zapojením komunity, asistenti

⁵ Doporučujeme vycházet z *Gabalovy Mapy sociálně vyloučených lokalit* (<http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz/analyza-socialne-vyloucenych-lokalit-v-cr-1?highlightWords=mapa+svl>). V případě, že se na území MAS nenachází sociálně vyloučená lokalita, musí MAS existenci problémů spojených se sociálním vyloučením identifikovat ve své SCLLD.

⁶ Nejedná se o situační prevenci kriminality ve smyslu zavádění kamer a dalších bezpečnostních a ochranných prvků nebo o realizaci přednášek na téma bezpečnosti pro širokou veřejnost apod.

⁷ V rámci prevence kriminality budou podporovány aktivity, které jsou v souladu s Metodikou výběru, přípravy a činnosti asistentů prevence kriminality (APK) vydané Ministerstvem vnitra ČR viz <http://www.mvcr.cz/clanek/metodika-vyberu-pripravy-a-cinnosti-asistentu-prevence-kriminality.aspx> a <http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-metodickych-doporuceni-vyzvy-programu-prevence-kriminality-na-rok-2015.aspx> v části C3. V této výzvě nebudou podporovány rekvalifikační kurzy vztahující se k prevenci kriminality, do projektu vstupují již proškolení APK, nebude podporováno jejich vstupní, ale pouze

prevence kriminality, asistence obětem trestných činů při jednání s policií, soudy a dalšími úřady, mentoring, preventivní programy pro mladé osoby 15+ a rodiny s dětmi, např. vzdělávání, aktivizační, asistenční a motivační programy, pomoc v krizových životních situacích, sociálně-terapeutické pobyty realizované formou příměstských táborů⁸.

- **Aktivity směřující k podpoře mladých lidí ze sociálně znevýhodněného prostředí** při vstupu do samostatného života po ukončení nebo i v průběhu jejich vzdělávání (zejména pokud pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí, náhradní rodinné péče nebo ústavní péče tj. školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popř. jiných zařízení pro péči o děti a mládež). Jedná se o činnosti zaměřené na podporu cílové skupiny v přirozeném sociálním prostředí a podporu v jejím začlenění se do běžného života a na trh práce⁹. Aktivity zohledňují specifické potřeby cílové skupiny těchto osob (sociálně znevýhodněné prostředí, předchozí ústavní péče nebo náhradní rodinná péče apod.). Například může jít o realizaci vzdělávacích aktivit na podporu rozvoje psychosociálních a praktických dovedností, právního povědomí, posílení osobních kompetencí s cílem začlenění do běžné společnosti, zapojení cílové skupiny do realizace komunitních aktivit, programy rozvíjející kompetence v oblasti finanční gramotnosti a prevence zadluženosti, možnosti uplatnění se na trhu práce, zvyšování kvalifikace, získání odpovídajícího bydlení, mentoring, doprovázení a asistence mladým lidem při přechodu do samostatného života, vrstevnická pomoc atd.
- **Aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro osoby s chronickým duševním onemocněním** a jejich rodinné příslušníky, mimo zdravotnické služby a péči (programy rozvíjející dovednosti a schopnosti potřebné pro každodenní život, schopnost zacházet se svou nemocí, udržování přirozených sociálních vztahů a vazeb, samostatné rozhodování, zvyšování kompetencí v oblasti orientace v nabídce služeb, programů a sociálního zabezpečení pro cílovou skupinu, vedení k samostatnému využívání veřejných služeb, specializované právní poradenství, svépomocné a aktivizační programy atd.).
- **Aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro osoby ohrožené závislostmi** (včetně patologického hráčství) nebo osoby závislé na návykových látkách, mimo zdravotnické služby a péči (programy zaměřené na minimalizaci zdravotních a sociálních rizik u osob užívajících drogy nebo drogou ohrožených a rizik spojených s hazardním hraním, svépomocné a aktivizační programy atd.).
- **Programy pro osoby opouštějící zařízení pro výkon trestu odnětí svobody, pro osoby ve výkonu trestu a pro osoby s alternativními tresty** (pachatelé trestné činnosti), probační a resocializační programy¹⁰ a programy zaměřené na pachatele domácího násilí s cílem předcházení jejich dalšího násilného chování (programy sociálního výcviku a rozvoje sociálních a osobních dovedností s cílem sociální integrace, nalezení zaměstnání, psychologické poradenství atd.).

průběžné vzdělávání. Vstupní vzdělávání nových APK je v gesci MV ČR (speciální dotační titul na podporu a vzdělávání APK), případně dalších vzdělávacích institucí poskytujících shodné typy vzdělávání. **Náklady na absolvování vstupního vzdělávání APK nejsou způsobilé v této výzvě** (kurz MV ČR není akreditován). **Způsobilé výdaje projektu:** mzdy, provoz, výstroj APK atd. (viz metodika MV ČR). **Oprávnění žadatelé:** pouze obce, kde působí obecní policie (v obcích s udělenou výjimkou, kde je dohoda s PČR, nemohou být APK v projektech OPZ podpořeny, případná podpora bude v gesci MV ČR). ŘO OPZ bude s MV ČR konzultovat případné příjemce v OPZ s cílem zabránění duplicitní podpoře.

⁸ Jedná se o sociálně-terapeutické pobyty zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů, které jsou určeny především pro rizikovou mládež. Cílem je umožnit cílové skupině zažít jiný model fungování, než který běžně zná díky znevýhodňujícímu prostředí, ve kterém žije. Příměstské tábory by svým zaměřením měly přispívat k podpoře sociálního a osobnostního rozvoje a k ochraně před působením negativních vlivů.

⁹ Nebudou podporovány aktivity, které mají podobu ubytovacích/pobytových služeb pro cílovou skupinu.

¹⁰ Jedná se pouze o programy akreditované Ministerstvem spravedlnosti ČR. Např. asistence a doprovázení při odchodu z výkonu trestu odnětí svobody či při vykonávání alternativního trestu (spolupráce se sociálními kurátory, s Probační a mediační službou ČR při znovu začlenění osoby z cílové skupiny do společnosti a na trh práce).

- **Motivační programy** přispívající k sociálnímu začlenění nebo k prevenci sociálního vyloučení osob v nepříznivé sociální situaci (rozvoj psychosociálních a praktických dovedností, posilování osobních kompetencí v běžném životě, podpora právního povědomí a sebedůvěry s cílem začlenění do běžné společnosti a na trh práce, vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti, posilování rodičovských kompetencí, získávání základních sociálních a profesních dovedností a schopnosti uplatnit se na trhu práce¹¹, společenské začlenění osob vystavených institucionalizaci, obnovení, upevnění či zprostředkování kontaktu s přirozeným sociálním prostředím, pomoc při uplatňování práv a zvládání zátěží běžného života, programy učení se hodnotám v oblasti svobody a odpovědnosti jednotlivce, doprovody při jednání s institucemi atd.).
- **Programy a aktivity v oblasti sociálně-právní ochrany dětí**¹² zaměřené na preventivní programy na podporu rodiny, aktivity směřující k obnovení narušených funkcí rodiny a vedoucí ke stabilizaci rodiny, rozvoj aktivit podporujících komunitní práci a zapojování zdrojů komunit do řešení situace ohrožených rodin atd.
- **Aktivity zaměřené na podporu pečujících osob a neformální péče** (tj. péče poskytovaná osobě závislé v rámci rodin nebo komunit osobami blízkými - rodinnými příslušníky, příbuznými nebo známými) a sdílené péče (tj. kombinace péče poskytované profesionálními poskytovateli a neformálními pečovateli), včetně rozvoje domácí paliativní péče (terénní mobilní týmy, vzdělávání a poradenství pro osoby pečující apod.). Dle kvalifikovaných odhadů je významná část veškeré sociální a zdravotní dlouhodobé péče poskytována rodinnými příslušníky nebo jinými pečujícími. Podporovány budou zejména podpůrné služby určené pro pečující osoby-sociální práce, psychologická podpora, edukace a specifické poradenství v oblasti kombinování formální a neformální péče, možnosti využívání podpůrných sociálních služeb, jednání s úřady, organizace a pomoc při zvládání přímé péče (supervize, odborné techniky přímé péče), pomoc s péčí o domácnost, řešení finanční situace, rozšíření kvalifikace, kombinování péče se zaměstnáním, či s návratem na trh práce po ukončení péče, právní poradenství, dále podpora pečující osoby ze strany sociálních pracovníků obcí, úřadů práce a nemocnic (zvyšování personální kapacity sociálních pracovníků, kteří mohou pečujícím osobám poskytnout podporu a poradenství, zřízení pozice koordinátora podpory, tj. sociálního pracovníka na obcích, který bude pomáhat pečujícím osobám zajistit vše potřebné pro svou činnost, zvyšovat kompetence a znalosti pečujících osob pro řešení problémů spojených s péčí o osobu závislou atd.). Cílem je zmírnění znevýhodnění pečujících osob na trhu práce, které je spojené s poskytováním neformální péče, rozvoj vzájemné provázanosti a sdílení péče mezi formálními poskytovateli, neformálními pečovateli a službami zaměstnanosti, a zvýšení informovanost pečujících osob o svých možnostech.
- **Aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob z cílových skupin** – posilování finanční gramotnosti osob ohrožených předlužeností, finanční plánování a řešení zadluženosti, zvyšování příjmů, snižování dluhů na bydlení, dluhové poradenství včetně zpracování insolvenčních návrhů¹³, zvyšování kompetencí v oblasti hospodaření domácnosti včetně finančního plánování a praktických nácviků (např. trénink schopnosti čelit impulsivnímu nakupování či manipulaci v souvislosti s poskytováním úvěrů apod.), zvyšování sociálních a profesních dovedností a kompetencí v oblasti hledání a udržení stabilního zaměstnání, aktivity zaměřené na spolupráci partnerů na místní úrovni včetně spolupráce se zaměstnavateli při řešení problémů spojených se zaměstnáváním pracovníků s exekucemi atd.

¹¹ V případě aktivit, které svou povahou spadají do opatření v oblasti zaměstnanosti, se žadatel musí řídit podmínkami platnými pro aktivitu 3. Podpora opatření v oblasti zaměstnanosti. Podpora uplatnění na trhu práce formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům může zakládat veřejnou podporu.

¹² Jedná se pouze o aktivity, které nejsou současně podporovány ze státní dotace na výkon sociálně-právní ochrany dětí.

¹³ V souladu s novelou zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

- **Aktivity zaměřené na rozvoj sociálního/dostupného/podporovaného/prostupného bydlení** jako prevence prostorového vyloučení vzniku sociálně vyloučených lokalit a bezdomovectví. Podporované aktivity se týkají řešení problematiky bydlení prostřednictvím podpory sociální práce s klienty – preventivní, následné a doprovodné služby pro osoby ohrožené ztrátou bydlení, např. programy prevence ztráty bydlení a znovu začlenění do bydlení, aktivity k zabránění nedobrovolnému vystěhování osob z bydlení, participativní metody využívající spoluúčasti klientů na rozhodování a realizaci aktivit (institut domovníka dle metodického podkladu MV ČR viz <http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-metodickyh-doporuceni-vyzvy-programu-prevence-kriminality-na-rok-2015.aspx> v části H, klientské domovní samosprávy - projektové žádosti na podporu institutu domovníka je nezbytné předem projednat s danou obcí, je-li žadatelem jiný subjekt než přímo obec¹⁴), zavádění case managementu a jiných forem koordinace, zvyšování sociálních kompetencí vzhledem k udržení bydlení, bezproblémového užívání bytu a přijetí adekvátního bydlení jako důležité hodnoty, podpora ekonomického a ekologického životního stylu (omezení plýtvání, hospodárný životní styl), síťování a multidisciplinární spolupráce, správa dluhu atd. Podpora není určena na investice do sociálního bydlení (rekonstrukce, modernizace, nákup dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku), na vybavení bytů (umyvadlo, sprcha, vana, WC, kuchyňská linka, varná deska, trouba apod.), na opravy a údržbu, na nájemné a kauce atd. Aktivity musí být vždy zaměřeny na přímou podporu cílové skupiny osob (klientů), nikoli pouze na vytváření nástrojů a systémů sociálního bydlení. Projekty, jejichž součástí bude i vytváření nástrojů a systémů sociálního bydlení, budou vždy pilotními, aktivity musí mít primárně přímý dopad na cílové skupiny osob (klientů).
- **Aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů** v oblasti bydlení a pracovně-právních vztahů (programy finančně dostupné mediace, postupného splácení služeb profesionálních advokátů a mediátorů, bezplatná právní pomoc při zadlužení a v oblasti prevence sociálního vyloučení zaměřená na problematiku pracovně-právních vztahů, bydlení, exekucí atd.).
- **Aktivity přispívající k boji s diskriminací** (vzdělávací aktivity zaměřené na destigmatizaci cílové skupiny, na informování o příčinách, formách diskriminace a způsobech prevence a odstraňování diskriminace, poskytování poradenství cílovým skupinám týkající se nediskriminace a rozvoj různých forem služeb pro oběti diskriminace). Aktivity musí být vždy zaměřeny na přímou podporu cílové skupiny osob (klientů). Nebude podporována realizace kampaní a dalších osvětových aktivit bez vztahu k přímé podpoře cílové skupiny a konkrétnímu území MAS.
- **Aktivity místních samospráv při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území** – podpora profesionální realizace sociální práce jako činnosti zaměřené na pomoc jednotlivcům, skupinám či komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí (podpora využití specifických metod a technik sociální práce a individualizovaného přístupu, podpora výkonu sociální práce se zaměřením na identifikaci potřeb osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených na úrovni odborných postupů při případové práci, metodické činnosti a koordinaci nástrojů pomoci apod.). Bude podporován výkon sociální práce na obcích (typu I., II. i III.)¹⁵, včetně jeho dostatečného personálního zajištění.

¹⁴ Žadatel v projektové žádosti popíše způsob, jakým byla žádost na podporu institutu domovníka projednána s obcí, kde má být institut domovníka realizován.

¹⁵ Realizovat činnosti sociální práce mohou na základě svého rozhodnutí rovněž místní samosprávy (obce I. typu). Základním cílem sociální práce je zajištění, resp. podpora „sociálního fungování“ klienta (jednotlivce, skupiny, či komunity) v životě obce. Základní rolí sociálních pracovníků je udržet rovnováhu ve vztahu klient a jeho prostředí (obec). Intervence sociálního pracovníka při porušení rovnováhy může směřovat jak ke změně u klienta, tak i ke změně života v obci (např. změna sociálního prostředí). Sociální pracovník by měl svou činnost vykonávat převážně v přirozeném prostředí klientů.

U obcí II. typu se jedná o výkon přenesené působnosti podle zákona č. 111/2006 Sb., o hmotné nouzi, u obcí III. typu podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. U obcí I. typu není legislativní opora výkonu v přenesené působnosti, nicméně všechny typy obcí mají možnost výkonu sociální práce v samostatné působnosti. Místní samosprávy se mohou rozhodnout

Podporovány budou především preventivní aktivity směřující k pozitivní změně v daném území obce, posilování vzájemných vazeb a spolupráce mezi obyvateli, organizacemi a institucemi. Důraz by měl být kladen především na znalost místního prostředí, dostupnosti a kapacit sociálních služeb a vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi sociálními pracovníky a dalšími aktéry. Podporovány budou projekty zaměřené na participativní metody práce s klienty (zapojování klientů do rozhodování) a s osobami/skupinami osob, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, rozvoj síťování služeb, multidisciplinární spolupráce atd. Součástí nákladů projektu mohou být i náklady na celoživotní vzdělávání sociálních pracovníků na obcích v souladu s § 111 zákona o sociálních službách, a to v rozsahu minimálně 40 hodin za celé období realizace projektu¹⁶.

- Doplnkově budou k výše uvedeným programům a činnostem podporovány i **aktivity místních subjektů působících v oblasti sociálního začleňování při koordinaci a síťování sociálních služeb a dalších navazujících služeb** a programů podporujících sociální začleňování a prevenci sociálního vyloučení a programů zaměřených na vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách¹⁷. Vzhledem k tomu, že projekty v rámci této výzvy musí mít vždy přímý dopad na cílovou skupinu osob (klientů), procesy koordinace a síťování nemohou být podporovány samostatně, ale pouze ve vazbě na přímou práci s cílovými skupinami osob (klienty). V této výzvě nejsou podporovány projekty zaměřené na tvorbu střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb obcí / příp. akčních plánů (tj. zavádění, realizace, sledování a vyhodnocování procesů střednědobého plánování) a na procesy související s vytvářením sítí sociálních služeb ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (tj. síť sociálních služeb jako součást střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje).¹⁸
- Doplnkově budou dále podporovány i **aktivity zaměřené na vzdělávání pracovníků organizací¹⁹, kteří vykonávají přímou práci s klienty** (sociální pracovníci a další pracovníci v přímé práci, tj. odborné pracovní pozice hrazené z přímých nákladů, nikoli zaměstnanci realizátora projektu – projektový/finanční manažer, administrativní pracovník projektu, tj. pracovní pozice hrazené z

zaměstnávat sociální pracovníky (kteří splňují kvalifikační podmínky podle cit. zákona) a vykonávat na svém území činnosti sociální práce. Nebo obce II. typu (pokud by nastala dohoda na úrovni samospráv) mohou zaměstnávat sociální pracovníky k výkonu sociální práce na území obcí I. typu.

Sociální pracovník vyhledává klienty v jejich přirozeném prostředí, provádí posouzení životní situace klienta, individuální plánování cílů klienta a kroků, které povedou k jejich naplnění, zplnomocňuje klienty, aby dokázali sami ovlivňovat své sociální prostředí a měnit podmínky svých životů. Sociální pracovník rovněž realizuje činnosti zaměřené na změnu sociálního prostředí klienta, spolupracuje s navazujícími organizacemi při řešení životní situace klienta a spolupodílí se na realizaci preventivních aktivit, jejichž cílem je předcházet vzniku nepříznivých životních situací klientů.

¹⁶ Limit minimálně 40 hodin vzdělávání za období realizace projektu je stanoven s ohledem na překročení hranice pro bagatelní podporu účastníka projektu. Maximální rozsah vzdělávání není omezen. Rozsah vzdělávání bude posuzován individuálně v rámci věcného hodnocení projektové žádosti. Bude posuzována potřebnost, účelnost a efektivnost a hospodárnost vzdělávacích aktivit pro sociální pracovníky na obcích. Projektové aktivity musí být primárně zaměřeny na podporu cílových skupin osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených.

¹⁷ Koordinací a síťováním sociálních služeb a dalších navazujících služeb a programů se rozumí procesy spolupráce realizátorů projektů za účelem zefektivnění a zkvalitnění poskytovaných služeb a programů a vytváření inovativních přístupů při řešení problémů cílových skupin. Prostřednictvím vzájemné spolupráce, sdílení zkušeností, koordinace aktivit a síťování budou poskytované služby a další programy komplexněji naplňovat specifické potřeby osob z cílových skupin. Příklady podporovaných aktivit: síťování poskytovatelů zaměřených na práci s vybranými cílovými skupinami, vzájemná výměna a sdílení zkušeností s prací s cílovou skupinou (např. metody a techniky práce), plánování a optimalizace vhodné podpory pro vybrané cílové skupiny osob, zavádění nových postupů v práci s cílovými skupinami, monitoring a evaluace činnosti a podpory směřované vůči cílovým skupinám atd.

¹⁸ Střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb na obecní úrovni je podporováno v rámci Investiční priority 2.2 OPZ prostřednictvím specifických výzev.

¹⁹ Vzdělávání zaměstnanců žadatele, partnera nebo dalších subjektů zapojených do projektu může zakládat veřejnou podporu.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

nepřímých nákladů) s cílem rozšíření a prohloubení jejich znalostí a dovedností při práci s cílovými skupinami, a to v maximálním rozsahu do 24 hodin za kalendářní rok²⁰.

B. Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení

Podporovány budou aktivity směřující k profesionální realizaci sociální práce jako činnosti zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí.

B1. Komunitní sociální práce

Komunitní sociální práce = činnosti nad rámec základních činností sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, realizované v přirozené komunitě. Aktivity podporované v rámci komunitní sociální práce musí mít **přímou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob**.

Komunitní sociální práce představuje významný inkluzivní mechanismus. Osoby z cílových skupin jsou zapojovány do rozhodování a do přímé realizace opatření na úrovni sousedství, vyloučené lokality, obce, města, mikroregionu, a to s cílem získání lepšího přístupu ke společenským zdrojům (sociální ochrana, bydlení, vzdělání, zaměstnání, možnost uplatňovat svá práva atd.).

Gestorem komunitní sociální práce je **kvalifikovaný sociální pracovník** (dle zákona č. 108/2006 Sb.), například sociální pracovník obce či dobrovolného svazku obcí (i na malých obcích).

Komunitní práce v kontextu sociální práce = dlouhodobě působící **metoda sociální práce**:

- **jejímž subjektem je** komunita/skupina osob, kterou spojují společně definované sociální problémy, tj. členové komunity se nachází v nepříznivé sociální situaci²¹; tato nepříznivá sociální situace je zároveň spojena s dlouhodobými obtížemi v interakcích s okolním prostředím, které jsou společné pro danou komunitu/skupinu,
- **jejímž cílem je** posílit schopnost osob žijících v komunitě/náležících k dané skupině společně zvládat/ovlivňovat znevýhodňující a obtížné interakce tím, že získá větší míru kontroly nad okolnostmi svého života; společným úsilím bude dosaženo (komunitou) definovaných cílů.

Větší míru kontroly nad okolnostmi svého života, kterým jsou společně vystaveni, dosahují příslušníci komunity prostřednictvím **práce celého společenství**, na kterém se podílejí všichni relevantní aktéři z komunity, příp. jejího okolí i celé společnosti, za podpory (organizační, vzdělávací, strategické a facilitační) **komunitního sociálního pracovníka**, který k tomuto účelu může využívat **širokou škálu metod** (od motivování, zvyšování sebedůvěry a podpory samoorganizování členů komunity až po zapojování komunity do komunitního plánování, rozvoje lokality či případné iniciace legislativních změn).

Komunitní sociální práce je založená na **propojování sdílených potřeb a existujících zdrojů** (lidských, materiálních, finančních či jiných) **uvnitř komunity** a na **stanovování dosažitelných cílů na základě**

²⁰ Jedná se o odborné vzdělávací programy s cílem zvýšení profesních kompetencí pracovníků organizace. Vzdělávání pracovníků organizace žadatel v projektu vždy řádně odůvodní s ohledem na prospěch cílové skupiny klientů.

²¹ Nepříznivá sociální situace = oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením. (viz § 3 zákona č. 108/2006 Sb.)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

možností dané komunity = zplnomocňující proces, který vychází z posilování místních zdrojů; koncentruje se na silné stránky lidí a je posilován zkušeností malých společných úspěchů více lidí, který zvyšuje předpoklady pro udržitelnost výsledků a dosažených změn.

Komunitní sociální práce & Sociální práce:

Komunitní sociální práce	Sociální práce
Komplexní/holistický přístup (víceúrovňový, se zapojením různých aktérů, vyjednávání konsensu, využívání mnoha metod)	Individuální přístup ke klientovi v rámci inter- a multidisciplinární spolupráce
Mobilizace zdrojů uvnitř komunity = interní zdroje komunity a subjektů	Externí a osobní zdroje pomoci
Člen komunity = expert	Klient = držitel problému
Komunitní sociální pracovník = facilitátor, průvodce	Sociální pracovník = odborná podpora
Potřeby definuje sama komunita	Potřeby definované klientem
Změna vyvolaná „zevnitř“	Změna vyvolaná potřebou klienta
Aktivní přístup k řešení problémů - „konám“ → nezávislost členů komunity	Pasivní přijímání pomoci - „čekám“ → sociální pracovník jako motivační prvek k činnostem vedoucím ke změně, aktivita klienta
Symetrické vztahy mezi členy komunity a komunitním sociálním pracovníkem (rovnocennost, zodpovědnost, sdílená zodpovědnost)	Partnerský přístup mezi klientem a sociálním pracovníkem
Důraz na zdroje uvnitř komunity	Důraz na potřeby klienta a zdroje k jejich řešení (klientovy, externí)
Zplnomocňující přístup (zplnomocňující participace)	Individuální přístup zaměřený na řešení nepříznivé sociální situace (zplnomocňující přístup)
Princip „bottom-up“	Princip partnerství

Komunita & Sousedství:

Komunita = skupina lidí, kteří sdílí společné zájmy a hodnoty, a mezi nimiž jsou živé vazby; má určitou vnitřní strukturu, mechanismy organizace a komunikace; pro účely této výzvy je komunita definována lokalitou/teritoriem/územím, kde žijí lidé, které spojují společné podmínky a problémy. Rozhodující dopad komunitní sociální práce by měl být na obyvatele dané MAS, kteří jsou primárně členy komunity.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Sousedství = skupina lidí, které spojuje pouze místo, kde žijí/bydlí, vztahy mezi nimi jsou pouze sousedské; mají však často velmi podobné potřeby, k jejich řešení však nedospívají společnými silami, ale individuálně, což může leckdy zvyšovat napětí mezi jednotlivci (způsoby naplňování potřeb jedněch nemusí být v souladu se způsoby dalších osob v sousedství).

Sousedství je často výchozím stavem (nejen v sociálně vyloučených lokalitách). Lidé mají podobné potřeby a vytvoření komunitních vazeb může přispět k tomu, aby se učili svoji situaci řešit efektivnějším způsobem společnými silami a s využitím silných stránek/zdrojů v rámci komunity. **Posílení komunitních vazeb a budování komunity může tedy být cílem, k němuž komunitní sociální práce směřuje.**

Členové komunity jsou schopni:

- Efektivně spolupracovat v identifikaci problémů a potřeb komunity
- Dosáhnout shody na cílech a prioritách
- Dohodnout se na způsobu realizace společně stanovených cílů
- Efektivně spolupracovat na požadovaných opatřeních

Komunitní sociální pracovník garantuje, že komunitní sociální práce je realizována v souladu s principy komunitní práce a s etickým kodexem sociální práce. Na komunitní sociální práci se podílejí i další subjekty, zejména členové komunity.

Komunitní sociální pracovník & Sociální pracovník:

'Pracovníci zabývající se rozvojem komunity, kteří pouze pomáhají lidem k tomu, aby žili „pohodlně“ a jednoduše dělají „vše pro lidi“, přičemž za ně identifikují a analyzují jejich problémy a bez diskuse jim předkládají jejich řešení, jsou součástí problému, nikoliv součástí řešení.' (PNG Book)

Komunitní sociální pracovník	Sociální pracovník
Předmětem jeho zájmu je komunita	Předmětem jeho zájmu je klient - jednotlivec/rodina/skupina
Mapuje potřeby komunity, vyhledává, oceňuje a podporuje její vnitřní zdroje, povzbuzuje její členy k diskusím o problémech a k jejich definování, informuje o možnostech jejich řešení a motivuje členy komunity k hledání a nacházení vlastních řešení problémů společnými silami a za využití dostupných zdrojů a prostředků (zkompetentnění členů komunity)	Poskytuje klientovi podporu a pomoc, pomáhá mu ve vlastní síle, kdy klient nevládá řešit problémy vlastními silami Ovlivňuje podobu poskytovaných služeb, sleduje a vyhodnocuje poskytování služeb (naplňování potřeb klienta) Doprovází klienta v jeho životní situaci (zjišťování nepříznivé sociální situace, plánování a realizace opatření ve prospěch klienta) a hájí jeho zájmy
Naslouchá potřebám komunity a jejích členů, zná problémy komunity, podporuje definování potřeb komunitou	Naslouchá potřebám klienta, zná jeho problémy, možnosti a zdroje jejich řešení
Pomáhá členům komunity zapojit se, je facilitátorem a motivačním prvkem procesů	Pomáhá klientovi mobilizovat jeho vnitřní zdroje, společně identifikují externí zdroje a motivuje klienta ke spolupráci

Vůči komunitě vystupuje z partnerské pozice, předkládá své návrhy, ale motivuje k tomu i členy komunity	Vůči klientovi vystupuje z partnerské pozice, předkládá své návrhy, ale motivuje klienta k převzetí vlastní zodpovědnosti
Reflektuje svůj vliv na komunitu (intervize/supervize)	Reflektuje svou práci s klientem (intervize/supervize)

Hodnoty komunitní (sociální) práce jsou naplňovány skrze následující principy²²:

Komunitní (sociální) práce se cíleně řídí a dle situace diferencovaně aplikuje zejména následující principy dobré praxe:

- Participace a vlastnění procesu i výsledků (process and impact management)

V celém procesu komunitní práce musí být vytvořeny podmínky pro participaci členů komunity. Participace se rozvíjí postupně na základě motivace, aktivizace a nových zkušeností lidí, díky posílení jejich sebedůvěry, prohlubujícím se vztahu důvěry vůči komunitnímu pracovníkovi a ostatním lidem a zkušenostem z procesu dosahování společných cílů.

- Etické zacházení s mocí, vlivem a získanými výhodami

Komunitní pracovník získává vysoce specifické postavení tím, že je vpuštěn do osobní sféry členů komunity, jejich domovů a rodin, jejich nadějí a možností. To mu dává velkou moc. Je záležitostí etiky, že s komunitou zachází s respektem a přijetím, na bázi rovnosti, bez diskriminace, s uznáním preferencí a hodnot členů komunity. Jedná důvěryhodně, ve prospěch komunity jako celku a na základě dohody s komunitou, spolehlivě a transparentně.

Indikátory dobré praxe ve vztahu k zajištění participace:

- Všichni členové komunity mají dostatek informací o procesu a plánovaných/očekávaných výsledcích

²² Principy komunitní práce jsou podrobně popsány v Příloze č. 78 - Principy komunitní práce a vodítka pro předkládání projektů komunitní práce.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

- Minimálně každý segment či podskupina komunity má prostor pro aktivní zastoupení ve všech procesech demokratického rozhodování a plánování toho, jakým směrem a jakou rychlostí se v reálném rámci bude vyvíjet proces změny a jaké výsledky změny jsou pro ně žádoucí; participace není jen pasivní účastí na komunitním organizování, ale musí být vytvořeny podmínky pro možnost ovlivňovat rozhodování ve všech fázích práce a celkové směřování společné práce
- Každému členu komunity musí prokazatelně být umožněn aktivní podíl na komunitní práci (včetně práva nesouhlasit) a „vlastnění“ procesu i výsledků komunitní práce, nakolik chce a dle svých schopností se může do komunitní práce zapojit

Vodítka pro předkládání projektů komunitní práce:²³

1. Znaky, podle kterých realizátoři projektu chápou a umějí aplikovat hodnoty, principy a metody komunitní práce (organizační, vzdělávací, strategické, facilitační)
2. Jak budou realizátoři projektu garantovat dodržování etických aspektů komunitní práce a etického kodexu sociální práce
3. Znaky, na základě kterých realizátoři projektu usuzují, že je v dané komunitě vhodné použít metodu komunitní práce
4. Jaké místní zdroje realizátoři projektu předpokládají, a na základě čeho
5. Jaké dosažitelné úspěchy realizátoři projektu předpokládají, a na základě čeho
6. Jaké vstupní předpoklady mají realizátoři projektu pro navázání kontaktu a získání důvěry členů komunity
7. Na jak dlouho realizátoři projektu práci odhadují a na základě čeho
8. Jaké členy komunity a jejího okolí předpokládají realizátoři projektu zapojit do společné práce a proč
9. Jak realizátoři projektu plánují posílit schopnosti komunity zvládat znevýhodňující interakce s okolím
10. Jak budou realizátoři projektu rozvíjet participaci a garantovat vlastnění procesu i výsledků (process and impact management) členů komunity
11. Jaká rizika a překážky procesu rozvoje komunity realizátoři projektu vidí a jak se s nimi plánují vypořádat

B2. Komunitní centra²⁴

Komunitní centra = centra začleněná do běžné komunity. Cílovou skupinou je komunita a její členové (tj. osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a další členové komunity).

Vznik komunitního centra je součástí procesu realizace a rozvoje komunitní (sociální) práce v území. Členové komunity se aktivně účastní na všech fázích vzniku a fungování komunitního centra - plánování vzniku komunitního centra, rozhodování o jeho podobě, jeho budování, řízení a zajištění běžného provozu, vyhodnocování funkčnosti a efektivity.

Komunitní centrum slouží jako veřejný prostor pro uskutečňování aktivit komunitní (sociální) práce. Aktivity realizované v rámci komunitního centra naplňují hodnoty a principy komunitní (sociální) práce, které jsou formulovány v základních dokumentech komunitního centra či jinak veřejně deklarovány (principy aktivizace, participace, uschopňování, zplnomocnění, kolektivní spolupráce, sdílení zodpovědnosti atd.). Konkrétní podobu aktivit v komunitním centru utváří cílová skupina podle

²³ Vodítka pro předkládání projektů komunitní práce včetně jednotlivých podotázek jsou součástí Přílohy č. 8Z - Principy komunitní práce a vodítka pro předkládání projektů komunitní práce.

²⁴ Žadatelům u projektů komunitních center doporučujeme konzultovat projektové záměry s ŘO OPZ!

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

vlastních potřeb a zájmů s cílem zlepšit sociální situaci nejen jednotlivců, ale i komunity jako celku. Komunitní centrum by mělo být neutrálním a otevřeným prostorem, který umožňuje lidem scházet se, společně vytvářet aktivity a řešit sdílené problémy.

Činnost komunitního centra **musí mít vždy přímou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob**. Musí být koordinována a zastřešena minimálně jednou osobou s odbornou způsobilostí **sociálního pracovníka** podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, popř. dalšími odbornými pracovníky, pokud to vyžaduje daný druh aktivity. Role sociálního pracovníka a dalších odborných pracovníků působících v komunitním centru a rozsah jejich činnosti (výše jejich pracovního úvazku) musí být vymezena s ohledem na naplňování hodnot a principů komunitní (sociální) práce a vzhledem k charakteru aktivit a celkového dění v komunitním centru.

Aktivity realizované v komunitním centru mohou navazovat na poskytování základních činností registrovaných sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, avšak **nenahrazují poskytování sociálních služeb**. Je nezbytné vždy jasně oddělit aktivity a programy realizované v komunitním centru od poskytování registrované sociální služby.²⁵

Primárním cílem fungování komunitního centra je vytvořit prostor pro mobilizaci zdrojů uvnitř komunity. Sekundárním cílem pak je pomáhat řešit problémy místní komunity a do jejich řešení zapojit všechny strany, kterých se tyto problémy dotýkají. Budování komunitního centra je snazší tam, kde jsou již alespoň někteří členové komunity připraveni převzít aktivní roli při řešení společných problémů. Tam, kde tato připravenost členů komunity není dostatečná, je vhodné prostřednictvím komunitní (sociální) práce nejprve aktivizovat členy komunity a motivovat je k zapojení a spolupráci.

Vedle aktivit přispívajících k řešení sociálních problémů komunity a jejích členů mohou komunitní centra realizovat také:

- a) **Kulturní/multikulturní aktivity** realizované „samosprávně“, tj. sebe organizované členy komunity (divadelní představení na téma řešení domácího násilí či pastí bezdomovectví, výstava fotografií mládeže místní komunity na téma „Jak si představuji svoje budoucí povolání“, filmové kluby, specifická podpora členů komunity z pohledu kulturní identity, sebevědomí a překonávání traumat apod.)
- b) **Výchovně/vzdělávací aktivity** (komunitní knihovny, doučování, motivační semináře pro mládež zaměřené na budoucí uplatnění na trhu práce, výchova k občanství, podpora zvyšování dovedností pracovat s místní komunitou atd.)
- c) **Aktivity neformálních skupin veřejnosti a občanských iniciativ** vzniklých na základě zplnomocňujících metod práce směřujících k řešení místních problémů (občansky vedené procesy a projekty, rozvoj zájmových skupin a sítí v sousedstvích přinášející pomoc místním občanům v řešení potřeb a problémů ovlivňujících kvalitu jejich života s dopadem na sociální začleňování a vstup na trh práce, podpora místních lídrů/autorit z řad členů komunity apod.)
- d) **Environmentální aktivity a podpora jejich využití** (aktivity zaměřené na zvelebování životního prostředí komunity, sběr odpadků, společná kultivace veřejných ploch, komunitní zahrada/dílna/doprava atd.)
- e) **Aktivity podporující zapojování cílových skupin do dobrovolnické činnosti** (péče potřebným spoluobčanům na bázi sousedské či generační výpomoci, podpora mezigeneračního setkávání, soužití a spolupráce, dobrovolnické komunitní kluby jako prevence sociálního vyloučení, sousedský jarmark, komunitní kavárna či jídelna, spížirna nebo sbírka jídla či potřeb pro domácnost, bazar, sociální šatník a pomoc v nouzi atd.)

²⁵ Například nízkoprahové zařízení pro děti a mládež podle § 62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, není komunitním centrem. Pokud však takový druh sociální služby v obci existuje, může mezi ním a komunitním centrem fungovat spolupráce, z níž mohou mít prospěch jak klienti sociální služby, tak i další členové komunity zapojení do realizace aktivit v komunitním centru, potažmo celá komunita.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Také u těchto doplňkových aktivit musí být v žádosti o podporu jednoznačně popsán jejich vliv na sociální začleňování osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených a dalších členů komunity. Těžištěm všech aktivit uskutečňovaných v komunitním centru je vždy přímá podpora cílových skupin. Nelze podporovat projekty, v nichž významnou část nákladů představuje nákup zařízení a vybavení nebo nákup služeb bez přímé vazby na sociální začleňování osob. Součástí nákladů projektu mohou být i náklady na **celoživotní vzdělávání sociálních pracovníků**²⁶ v souladu s § 111 zákona o sociálních službách, a to v rozsahu minimálně 40 hodin za celé období realizace projektu.²⁷

NEPDPOROVANÉ AKTIVITY

V této výzvě nebudou podporovány následující aktivity:

- Volnočasové aktivity
- PC/jazykové kurzy jako samostatný projekt
- Osvětová činnost/kampaně jako samostatný projekt
- Tvorba komplexních vzdělávacích programů včetně e-learningových kurzů
- Všeobecné psychologické poradenství, pokud nebude součástí komplexní poradenské práce s účastníkem projektu
- Zahraniční stáže
- Lesní školky (mimo zákon o dětských skupinách kvůli nesplnění hygienických předpisů)
- Provoz mateřských a rodinných center
- Vzdělávání členů realizačního týmu s výjimkou:
 - vzdělávání realizačního týmu v případě zaměstnanců sociálního podniku, kteří jsou v přímé práci s cílovou skupinou,
 - vzdělávání realizačního týmu – sociálních pracovníků v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, působících v oblasti sociálních služeb, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,
 - vzdělávání realizačního týmu – sociálních pracovníků v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, působících mimo oblast sociálních služeb, a to minimálně 40 hodin za celé období realizace projektu,
 - vzdělávání realizačního týmu – pečujících osob.

Potřebnost vzdělávacích aktivit zdůvodní žadatel v projektové žádosti.

²⁶ Vzdělávání zaměstnanců žadatele, partnera nebo dalších subjektů zapojených do projektu může zakládat veřejnou podporu.

²⁷ Limit minimálně 40 hodin vzdělávání za období realizace projektu je stanoven s ohledem na překročení hranice pro bagatelní podporu účastníka projektu. Maximální rozsah vzdělávání není omezen. Rozsah vzdělávání bude posuzován individuálně v rámci věcného hodnocení projektové žádosti. Bude posuzována potřeba, účelnost a efektivnost a hospodárnost vzdělávacích aktivit sociálních pracovníků. Projektové aktivity musí být primárně zaměřeny na podporu cílových skupin osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených.